

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

B.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: CEPS101

Paper Name: Basic Psychological Processes –1

Name of course	Semester	Core/Elective/ Allied/Practical /Project	Course/Paper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
B.A.	I	Core	CEPS 101	Basic Psychological Processes –1	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus some important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Historical Introduction to Psychology and Method of Psychology

(મનોવિજ્ઞાનનો ચેતિહાસિક પરિયય- મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)

A. Historical Introduction to Psychology

- ~ Introduction (પ્રસ્તાવના)
- ~ Historical Development of Psychology (મનોવિજ્ઞાનનો ચેતિહાસિક વિકાસ)
- ~ What is Psychology? New Definition, Nature, Scope
(મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ? નવી વ્યાખ્યાઓ, સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર)
- ~ Goals and Utility of Psychology (મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો અને ઉપયોગીતા)

B. Method of Psychology (મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)

- ~ Observation Method (નિરીક્ષણ પદ્ધતિ)
- ~ Experiment Method (પ્રયોગ પદ્ધતિ)
- ~ Interview Method (મુલાકાત પદ્ધતિ)
- ~ Questionnaire Method (પ્રશ્નાબલી પદ્ધતિ)

Unit : 2 Biological and Environmental Factor of Behaviour and Perceptual Processes and Attentions

(વર્તનના જૈવીય અને વાતાવરણીય આધારો- પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા અને ધ્યાન)

A. Biological and Environmental Factor of Behaviour

- ~ Meaning and process of Heredity (વારસાનો અર્થ અને પ્રક્રિયા)
- ~ Definition and Type of Environment (વાતાવરણનો અર્થ અને પ્રકારો)
- ~ Heredity and Environment factors affect of each other
(વારસો અને વાતાવરણની પરસ્પર પુરકતા)

B. Perceptual Processes And Attentions (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા અને ધ્યાન)

A. Perceptual Processes (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયાઓ)

- ~ Meaning of Perception (પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ)
- ~ Nature (પ્રત્યક્ષીકરણનો સ્વરૂપ)

- ~ Effecting Factors of Perception (પ્રત્યક્ષીકરણને અસર કરતા ઘટકો)
- ~ Laws of Organization in Perception (પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં નિયમો)

B. Attentions (ધ્યાન)

- ~ Definition of Attention (ધ્યાનની વ્યાખ્યાઓ)
- ~ Nature (ધ્યાનનું સ્વરૂપ)
- ~ Effecting Factors of Attention (ધ્યાનને અસરકરતા ઘટકો)

Unit:3 Learning - Memory (શિક્ષણ - સ્મૃતિ)

A. Learning

- Meaning and Nature of Learning (શિક્ષણનો અર્થ અને સ્વરૂપ)
- Theory of Learning : (શિક્ષણના સિક્ષાંતો)
  1. Trial and Error, (પ્રયત્ન અને ભૂલ)
  2. Conditioning (Classical and Instrument) (અલીશંધાન- શાલીય અને સાધનાત્મક)
- Effective variable of learning (શિક્ષણપર અસરકરતા પરિબળો)

B. Memory (સ્મૃતિ)

- Meaning (અર્થ)
- Stages of Memory (સ્મૃતિની અવસ્થાઓ)
- Characteristics of Good Memory (સારી સ્મૃતિનાં લક્ષણો)
- Definition of Forgetting (વિસ્મૃતિની વ્યાખ્યાઓ)
- Determinants or causes of forgetting (વિસ્મૃતિના નિર્ધારકો અથવા કારણો)

Reference Book:

- ~ B. Kuppuswami – An Introduction to Psychology
- ~ સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ડૉ. સી. પી. ભણી
- ~ General Psychology – Dvan Nostran Com. – J. P Filfoud
- ~ Elements – Rech Devid
- ~ Psychology – Norman L. Munn
- ~ A Psychology Living – Sorenson & Molm
- ~ Basic Psychological Process-1, Dr. R. G. Parmar, Dr. C. B. Jadeja, Dr. Jignesh Tapariya

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

- સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બજો વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR
 ૨. વિભાગ - બ્લ્યુ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	દ્રોકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	દ્રોકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્લ્યુ			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	દ્રોકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

B.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: CEPS102

Paper Name: Child Psychology

Name of course	Semester	Core/Open/ Allied/Practical /Project	Course/Paper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
B.A.	I	Core	CEPS102	Child Psychology	03	30	70	100	

Course Objectives:

1. This Course aim, at providing conceptual foundation of human development specially child development. It focuses on development in the life span in different domains with an emphasis on the cultural context and child problems.
2. Learn to use Psychology and other information sources.
3. Importance of Child Psychology

Unit-1: Introduction of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનો પરિચય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Definition (વ્યાખ્યા)
- Nature of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ)
- Scope of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર)
- Importance of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ)
- Method of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)
  - Observation (નિરીક્ષણ)
  - Event Note (પ્રાસ્તિક અહેવાલ પછતિ)
  - Autobiography (આત્મ કથાત્મક પછતિ)

Unit-2 Growths, Development, Disciplines, Authority and Conflict

(વૃદ્ધિ, વિકાસ- શિસ્ત, સત્તા અને સંઘર્ષ)

- Meaning of growth and development (વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ)
- Characteristics of growth and development (વૃદ્ધિ અને વિકાસનાં લક્ષણો)
- Meaning of Discipline and Authority (શિસ્ત અને સત્તાનો અર્થ)
- Various nature of Home Authority (ગૃહ સત્તાના વિવિધ સ્વરૂપો)
- Characteristics of good Discipline (સારી શિસ્તનાં લક્ષણો)
- Characteristics of proper Punishment (યોગ્ય સજાનાં લક્ષણો)
- Meaning of Conflict (સંઘર્ષનો અર્થ)
- Types of Conflict

Unit- 3 Motivation and Frustration (પ્રેરણાં, હતાશા અને આદત)

- Meaning of Motivation and Frustration (પ્રેરણાં અને હતાશાનો અર્થ)

- Development of Motivation (પ્રેરણાનો વિકાસ)
- Sources of Motivation (પ્રેરણાના ઝોતો)
- પ્રેરણાની વિશેષતા
- Nature of Motivation (પ્રેરણાનું સ્વરૂપ)
- Important of Motivation (પ્રેરણાનું મહત્વ)
- Problems of Motivation (પ્રેરણાની સમસ્યાઓ)
- Needful Steps of Motivation (પ્રેરણાની જરૂરિયાત માટેનાં સોપાનો)
- Types of Motivation (પ્રેરણાનાં પ્રકારો)
- Tools of Motivation in child (બાળકમાં પ્રેરણાં માટેનાં સાધનો)
- Important of Motivation in Learning (શિક્ષણમાં પ્રેરણાનું મહત્વ)
  - Habit (આદત)
- Meaning of Habit (આદતનો અર્થ)
- Types of Habit (આદતનાં પ્રકારો)
- Theory of Habit (આદતના સિદ્ધાતો)
- Wrong Habit (ખોટી આદતો)
- Utility of Habit in Learning (આદતોની શિક્ષણમાં ઉપયોગિતા)
- Effect of Habit on Work (આદતની કાર્ય પર અસર)
- Development of Habit (આદતનો વિકાસ)
- Effect of Frustration (હતાશાની અસરો)
- Remove Frustration (હતાશા નિવારવાના ઉપાયો)

Reference Book :

- બાળ મનોવિજ્ઞાન – ગુંથ નિર્માણ બોર્ડ, લેખક : શ્રી સી. પી. પટેલ
- Dynamics of Child Development – H. B. English
- Child Development – Crow & Crow
- બાળ મનોવિજ્ઞાન: ડૉ. જિગનેશ ટાપરિયા, ડૉ. આર. કે. ચોચા, રાવત પ્રકાશન, અંસારી રોડ, દરિયાગંજ, નર્સ દિલ્હી

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

- સૂચના : ૧. વિભાગ - એ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બજો વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR
- ૨. વિભાગ - બ્યુ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	ચુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	દ્રોગ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	દ્રોગ, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦

વિભાગ - બ્યુ			
પ્રશ્ન ક્રમ	ચુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	દ્રોગ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

B.A. Sem- 1

Subject: Psychology

Paper Code: OEPS101

Paper Name: Basic Psychological Processes –I

Name of course	Semester	Core/Open/ Allied/Practical /Project	Course/Paper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
B.A.	I	Open	OEPS 101	Basic Psychological Processes –I	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus some important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Unit-1: Historical Introduction to Psychology and Method of Psychology

(મનોવિજ્ઞાનનો એતિહાસિક પરિચય- મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)

A. Historical Introduction to Psychology

- ~ Introduction (પ્રસ્તાવના)
- ~ Historical Development of Psychology (મનોવિજ્ઞાનનો એતિહાસિક વિકાસ)
- ~ What is Psychology? New Definition, Nature, Scope
(મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ? નવી વ્યાખ્યાઓ, સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર)
- ~ Goals and Utility of Psychology (મનોવિજ્ઞાનના ધોયો અને ઉપયોગીતા)

B. Method of Psychology (મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)

- ~ Observation Method (નિરીક્ષણ પદ્ધતિ)
- ~ Experiment Method (પ્રયોગ પદ્ધતિ)
- ~ Interview Method (મુલાકાત પદ્ધતિ)
- ~ Questionnaire Method (પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ)

Unit : 2 Biological and Environmental Factor of Behaviour and Perceptual Processes and Attentions

(વર્તનનાં જૈવીય અને વાતાવરણીય આધારો- પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા અને ધ્યાન)

A. Biological and Environmental Factor of Behaviour

- ~ Meaning and process of Heredity (વારસાનો અર્થ અને પ્રક્રિયા)
- ~ Definition and Type of Environment (વાતાવરણનો અર્થ અને પ્રકારો)
- ~ Heredity and Environment factors affect of each other
(વારસો અને વાતાવરણની પરસ્પર પુરકતા)

B. Perceptual Processes And Attentions (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયા અને ધ્યાન)

A. Perceptual Processes (પ્રત્યક્ષીકરણની પ્રક્રિયાઓ)

- ~ Meaning of Perception (પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ)
- ~ Nature (પ્રત્યક્ષીકરણનો સ્વરૂપ)
- ~ Effecting Factors of Perception (પ્રત્યક્ષીકરણને અસર કરતા ઘટકો)
- ~ Laws of Organization in Perception (પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં નિયમો)

B. Attentions (ધ્યાન)

- ~ Definition of Attention (ધ્યાનની વ્યાખ્યાઓ)
- ~ Nature (ધ્યાનનું સ્વરૂપ)
- ~ Effecting Factors of Attention (ધ્યાનને અસરકરતા ઘટકો)

Unit:3 Learning - Memory (શિક્ષણ - સ્મૃતિ)

A. Learning

- Meaning and Nature of Learning (શિક્ષણનો અર્થ અને સ્વરૂપ)
- Theory of Learning : (શિક્ષણના સિદ્ધાંતો)
  1. Trial and Error, (પ્રયત્ન અને ભૂલ)
  2. Conditioning (Classical and Instrument) (અભીંશધાન- શાસ્ત્રીય અને સાધનાત્મક)
- Effective variable of learning (શિક્ષણપર અસરકરતા પરિબળો)

B. Memory (સ્મૃતિ)

- Meaning (અર્થ)
- Stages of Memory (સ્મૃતિની અવસ્થાઓ)
- Characteristics of Good Memory (સારી સ્મૃતિનાં લક્ષણો)
- Definition of Forgetting (વિસ્મૃતિની વ્યાખ્યાઓ)
- Determinants or causes of forgetting (વિસ્મૃતિના નિર્ધારકો અથવા કારણો)

Reference Book:

- ~ B. Kuppuswami – An Introduction to Psychology
- ~ સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ડૉ. સી. પી. ભંડ
- ~ General Psychology – Dvan Nostran Com. – J. P Filfourd
- ~ Elements – Rech Devid
- ~ Psychology – Norman L. Munn
- ~ A Psychology Living – Sorenson & Molm
- ~ Basic Psychological Process-1, Dr. R. G. Parmar, Dr. C. B. Jadeja, Dr. Jignesh Tapariya

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બજો વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR

૨. વિભાગ - બ્યુ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણવાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	દ્રોકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	દ્રોકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦

વિભાગ - બ્યુ			
પ્રશ્ન ક્રમ	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	ગુણવાર
૫	૩	દ્રોકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

B.A. Sem- 1

Subject: Psychology

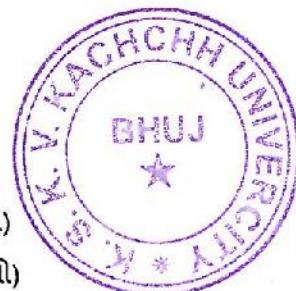
Paper Code: OEPS102

Paper Name: Child Psychology

Name of course	Semester	Core/Open/ Allied/Practical /Project	Course/Paper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
B.A.	I	Open	OEPS 102	Child Psychology	03	30	70	100	

Course Objectives:

1. This Course aim, at providing conceptual foundation of human development specially child development. It focuses on development in the life span in different domains with an emphasis on the cultural context and child problems.
2. Learn to use Psychology and other information sources.
3. Importance of Child Psychology

Unit-1: Introduction of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનો પરિચય)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Definition (વ્યાખ્યા)
- Nature of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ)
- Scope of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર)
- Importance of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ)
- Method of Child Psychology (બાળ મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ)
  - Observation (નિરીક્ષણ)
  - Event Note (પ્રાસંગિક અહેવાલ પછતિ)
  - Autobiography (આત્મ કથાત્મક પછતિ)

Unit-2 Growths, Development, Disciplines, Authority and Conflict

(વૃદ્ધિ, વિકાસ- શિસ્ત, સત્તા અને સંઘર્ષ)

- Meaning of growth and development (વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ)
- Characteristics of growth and development (વૃદ્ધિ અને વિકાસનાં લક્ષણો)
- Meaning of Discipline and Authority (શિસ્ત અને સત્તાનો અર્થ)
- Various nature of Home Authority (ગૃહ સત્તાના વિવિધ સ્વરૂપો)
- Characteristics of good Discipline (સારી શિસ્તનાં લક્ષણો)
- Characteristics of proper Punishment (યોગ્ય સજાનાં લક્ષણો)
- Meaning of Conflict (સંઘર્ષનો અર્થ)
- Types of Conflict

Unit-3 Motivation and Frustration (પ્રેરણાં, હતાશા અને આદત)

- Meaning of Motivation and Frustration (પ્રેરણાં અને હતાશાનો અર્થ)
- Development of Motivation (પ્રેરણાનો વિકાસ)

- Sources of Motivation (પ્રેરણાનાં ખોતો)
- પ્રેરણાની વિશેષતા
- Nature of Motivation (પ્રેરણાનું સ્વરૂપ)
- Important of Motivation (પ્રેરણાનું મહત્વ)
- Problems of Motivation (પ્રેરણાની સમસ્યાઓ)
- Needful Steps of Motivation (પ્રેરણાની જરૂરિયાત માટેનાં સોપાનો)
- Types of Motivation (પ્રેરણાનાં પ્રકારો)
- Tools of Motivation in child (બાળકમાં પ્રેરણાં માટેનાં સાધનો)
- Important of Motivation in Learning (શિક્ષણમાં પ્રેરણાનું મહત્વ)
  - Habit (આદત)
- Meaning of Habit (આદતનો અર્થ)
- Types of Habit (આદતનાં પ્રકારો)
- Theory of Habit (આદતના સિદ્ધાંતો)
- Wrong Habit (ભોટી આદતો)
- Utility of Habit in Learning (આદતોની શિક્ષણમાં ઉપયોગીતા)
- Effect of Habit on Work (આદતની કાર્ય પર અસર)
- Development of Habit (આદતનો વિકાસ)
- Effect of Frustration (હતાશાની અસરો)
- Remove Frustration (હતાશા બિવારવાના ઉપાયો)

Reference Book :

- બાળ મનોવિજ્ઞાન – ગ્રુચ નિર્માણ બોર્ડ, લેખક : શ્રી સી. પી. પટેલ
- Dynamics of Child Development – H. B. English
- Child Development – Crow & Crow
- બાળ મનોવિજ્ઞાન: ડૉ. જિગનેશ ટાપરિયા, ડૉ. આર. કે. ચોચા, રાવત પ્રકાશન, અંસારી રોડ, દરિયાગંજ, નર્ઝી દિલ્લી

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

- સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્સ્ટર્નલ બજો વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR
- ૨. વિભાગ - બુ માત્ર એક્સ્ટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	ચુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	દ્રોકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	દ્રોક પ્રશ્નો, વ્યાપ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બુ			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	દ્રોકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

K. S. K. V. Kachchh University, Bhuj

B.A. Sem- I

Subject: Psychology

Paper Code: ACPS101

Paper Name: Psychology of Life

Name of course	Semester	Core/Open/ Allied/Practical /Project	Course/Paper code	Course/Paper Title	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Exam Marks	External Exam Time Duration
B.A.	I	Allied	ACPS101	Psychology of Life	03	30	70	100	

Course Objectives:

This course should help Students:

1. The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus some important application areas of Psychology.
2. Learn to use Psychology and other information sources.

Course Outline:

Unit-1 : Problems of Adjustment (समायोजननी समस्याओ)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Stress : Meaning, Types, and Components
(મનોભારનો અર્થ, પ્રકારો, તીવ્રતા, અન્ય પાસાઓ)
- Frustration: Meaning, Types, Causes, Effect and general frustration of our culture
(હતાશાનો અર્થ, પ્રકારો, કારણો, અસરો, આપણી સંસ્કૃતિની સામાન્ય હતાશાઓ)
- Conflict: Meaning, Types, Causes, General Conflict of Our Society
(સંઘર્ષનો અર્થ, પ્રકારો, કારણો, અસરો, આપણાં સમાજનાં સામાન્ય સંઘર્ષ)
- Pressure: Meaning, Types, Causes, Effect and General Pressure of Our Society
(દબાણનો અર્થ, પ્રકારો, કારણો, અસરો, આપણાં સમાજનાં સામાન્ય દબાણો)

Unit: 2 Marital Adjustment (લગ્ન જીવનમાં અનુકૂલન)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)
- Changing pattern of Pre-Marriage (લગ્ન પ્રોફેન્શિયલ બદલાતી ભાતો)
  - A. Sexual Role (જાતિગત ભૂમિકા)
  - B. Desire of Marriage Life (લગ્નજીવનની અપેક્ષાઓ)
  - C. Selection of Life Partner (લગ્ન માટે જીવનસાથીની પસંદગી)
- Adjustment and Marital Relation (લગ્ન સંબંધો અને અનુકૂલન)
  - A. Marriage style and Interrelation (લગ્નરીતી અને આંતરસંબંધો)
  - B. Coming up Child (બાળકનું આગમન)
  - C. Effective factor of healthy adjustment in Marital Life
(લગ્ન જીવનમાં સારા સમાયોજન માટેનાં જવાબદાર પરિબળો)

- Unhappy Marital Life and Divorce (દુઃખી લગ્નજીવન અને છૂટાછેડા)

A. Causes of Divorce (છૂટાછેડાના કારણો)

B. Effect of Divorce છૂટાછેડાની અસરો

C. Problems of Re-Marriage (પુનઃલગ્નજીવનની સમસ્યાઓ)

Unit: 3 Carrier Life (વ્યવસાય જગત)

- Introduction (પ્રસ્તાવના)

- Selection of Carrier (કારકિર્દી પસંદગી)

A Chaining attitude of Vocation (વ્યવસાય વિશે બદલાતા દ્રષ્ટિ બિંદુઓ)

C. Effective factor in Carrier Planing (કારકિર્દી આયોજનમાં રહેલા ઘટકો)

C. Educationl Preparation (શૈક્ષણિક તૈયારીઓ)

- Adjustment problem in Vocation (વ્યવસાયિક સમાયોજનની સમસ્યાઓ)

A. Change in School of Vocation (શાળામાંથી વ્યવસાયમાં કાંતિ)

B. Adjustment in Person and Job (વ્યક્તિ અને નોકરીમાં મેળ)

C. Special problem in Vocational Adjustment

(વ્યવસાયિક સમાયોજનની વિશિષ્ટ સમસ્યાઓ)

- Future Vocation space (ભાવિ વ્યવસાય જગત)

A. Computer and Job trend (કોમ્પ્યુટર અને વ્યવસાયિક પ્રવાહો)

B. Adujestion in Education and Vocation trend

(શૈક્ષણિક અને વ્યવસાયિક પ્રવાહોનો મેળ)

C. Vocation space as a Future (ભાવીવાર્દીઓની દ્રષ્ટિએ વ્યવસાય જગત)

Reference Book:

- અસરકારક વર્તનનું મનોવિજ્ઞાન, પ્રો. કે. એન. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

- પ્રશ્નપત્રનું માળખું

- સૂચના : ૧. વિભાગ - અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બજે વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG – 2.15 HR
- ૨. વિભાગ - બ્ય માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	ચુનીટ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૨	૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૩	૩	દ્રોકનોધ (ચાર માંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	દ્રોકા પ્રશ્નો, વ્યાખ્યા, ખાલી જગ્યા, ખરા ખોટા, જોડકા	૧૦
વિભાગ - બ્ય			
૫	૧ અને ૨	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (બેમાંથી એક)	૨૦
૬	૩	દ્રોકનોધ (બે માંથી એક)	૧૦

